

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОЛОГІЧНЕ ІНСПЕКТУВАННЯ

Освітньо-наукова програма – Бакалавр.

Рівень вибіркової дисципліни: Дисципліни циклу професійної підготовки – варіативна навчальна дисципліна.

Оцінювання: поточне оцінювання – 2 модульних контролі; підсумковий контроль – залік.

Викладацький склад: Яковишина Тетяна Федорівна, д.т.н., завідувач кафедри екології та ОНС.

Обсяг: 3,5 кредити ECTS, 15 тижнів, 2-4 години на тиждень – аудиторні; 4-5 годин на тиждень – самостійна робота.

Анотація. Навчальна дисципліна «Екологічне інспектування» є складовою освітньо-професійної програми підготовки спеціальності 101 «Екологія». Небажання промисловості переходити до ресурсоефективних технологій та відсутність ефективної державної політики є основними причинами погіршення стану навколишнього середовища. Контроль і інспектування небезпечної для навколишнього середовища діяльності сприятиме заохоченню підприємців до розробки і впровадження екологічно безпечних технологій з метою не лише підвищення конкурентоздатності, але й послаблення негативних екологічних наслідків. Однією з навчальних дисциплін, що формує у магістрів відповідні компетентності, є «Екологічне інспектування». Екологічне інспектування – перевірка виконання природоохоронних вимог, використання природних ресурсів і забезпечення екологічної безпеки підприємствами, організаціями, установами, які здійснюють певну діяльність. Головною метою інспекторський перевірок є визначення екологічного стану об'єкта, ступеня і характеру його впливу на довкілля, дотримання вимог законодавства, норм і правил у галузі охорони природи, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки, для своєчасного вжиття заходів щодо усунення виявлених порушень та попередження негативного впливу об'єкта на довкілля.

Мета вивчення дисципліни – засвоєння знань, формування умінь та компетенцій для опанування застосування методик контролю і оцінювання ступеня екологічної безпеки господарської діяльності та екологічної ситуації, що склалася на об'єктах (територіях); з можливостями попередженням та припиненням негативного впливу певного виду антропогенної діяльності на здоров'я людей і навколишнє природне середовище; обґрунтування шляхів виявлення екологічних проблем та підготовки обґрунтованих еколого-економічних рекомендацій щодо стратегії та тактики розв'язання природоохоронних завдань.

Завдання вивчення дисципліни – основних завдань, функції та структури Державної екологічної інспекції; завдань і функцій державного екологічного інспектора: видів інспекторських перевірок; прав та обов'язків державних екологічних інспекторів та громадських інспекторів з охорони навколишнього середовища; порядку проведення інспекторських перевірок.

**У результаті вивчення курсу студент повинен:
знати:**

- Положення про Державну екологічну інспекцію Міністерства екології та природних ресурсів України;
- Основні права та обов'язки державних інспекторів з охорони навколишнього природного середовища;
- Положення про громадських інспекторів з охорони навколишнього середовища;
- загальний порядок здійснення державного контролю в сфері охорони навколишнього середовища та раціонального природокористування;
- порядок виявлення порушень та застосування засобів впливу до порушників природоохоронного законодавства;
- порядок здійснення державного контролю в галузі охорони, використання та відтворення окремих видів природних ресурсів (лісових, земельних, тваринних та рослинних тощо);
- особливості взаємодії органів Державної екологічної інспекції з іншими державними установами з питань контролю за станом навколишнього середовища та використання природних ресурсів;
- вимоги до розміщення контролюючого обладнання та приладів, відбору проб при здійсненні інспекторських перевірок.

вміти:

- оцінювати стан природоохоронної роботи на об'єктах господарської діяльності;
- здійснювати державний контроль у галузі охорони навколишнього середовища, використання природних ресурсів та радіаційної безпеки;
- здійснювати контроль за виконанням вимог та додержанням встановлених Мінекологією регламентів, правил, інструкцій тощо;
- здійснювати лабораторний контроль за визначенням якості окремих компонентів довкілля;
- розробляти та впроваджувати адекватні заходи по зменшенню або ліквідації негативних наслідків порушення природоохоронного законодавства;
- оцінювати шкоду від недотримання вимог природоохоронного законодавства, в тому числі економічну;
- проводити нарахування екологічного збитку нанесеного довкіллю наслідками господарської діяльності.

Змістовні модулі дисципліни:

Змістовний модуль 1: Екологічне інспектування його завдання, складові. Державна екологічна інспекція, її завдання та функції. Структура Державної

екологічної інспекції, права і повноваження. Аналіз роботи органів Держекоінспекції. Екологічне інспектування повітряноохоронної діяльності підприємств. Екологічне інспектування природоохоронної діяльності підприємств. Контроль діяльності об'єктів природо-заповідного фонду. Державний контроль за охороною водних ресурсів. Екологічне інспектування використання земельних ресурсів.

Змістовний модуль 2: Взаємодія екологічної інспекції з підрозділами державних установ. Кваліфікація порушень природоохоронного законодавства і види відповідальності. Правове забезпечення громадського екологічного контролю в Україні. Основні функції, права та обов'язки громадських екологічних інспекторів. Види інспекторських перевірок. Планування та проведення інспекторських перевірок дотримання вимог екологічного законодавства. Оформлення результатів перевірки. Адміністративні заходи.

Основна література

1. Екологічне інспектування. Навчальний посібник з практичних (семінарських) занять [Електронний ресурс]: навч. посіб. для студ. спеціальностей 101 «Екологія» ОП «Екологічна безпека», 161 «Хімічні технології та інженерія» ОП «Промислова екологія та ресурсоефективні чисті технології» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Ю. В. Носачова, Т. О. Шаблій. – Електронні текстові дані (1 файл: 2,40 Мбайт). – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. – 230 с.
2. Екологічний контроль та екологічне інспектування : навчально-методичний посібник / Ольга Пилипович. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. – 122 с.
3. Положення про Державну екологічну інспекцію. – Затверджено постановою КМУ в редакції від 16 червня 2004 р., №770.
4. Положення про Державну екологічну інспекцію в областях, містах Києві та Севастополі. – Затверджено наказом Мінприроди від 19 грудня 2006 р., №548.
5. Порядок організації та проведення перевірок суб'єктів господарювання щодо дотримання вимог природоохоронного законодавства. – Затверджено наказом Мінприроди від 10 вересня 2008 р., №464.
6. Методичні рекомендації «Про порядок проведення інспекторських перевірок по дотриманню природокористувачами вимог законодавства по охороні навколишнього природного середовища». – Затверджено наказом Головної екологічної інспекції Мінприроди від 28 березня 1994 р., №7.



Завідувач кафедри _____
(підпис)